

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ст.викладач Бойко І.М.

ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних занять

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри публічного управління та
адміністрування
Протокол №. 1 від 29.08. 2024 р

Зав. кафедри _____ д.е.н., проф. Балан О.С.

Одеса 2024

Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Проектний менеджмент в публічному адмініструванні» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Укл.: І.М. Бойко. – Одеса: Національний університет «Одеська політехніка», 2024. – 21 с.
Освітня програма «Публічне управління та адміністрування» (2022)

У методичних вказівках подано особливості структури та вимоги до проведення занять з проектного менеджменту в публічному адмініструванні, розгорнутий план проведення занять, список рекомендованої літератури.

Зміст

1. Мета та завдання практичних занять
2. Компетентність, знання та вміння
3. Найменування та зміст тем згідно з навчальною програмою

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Основи проектної діяльності та управління проектами в публічному секторі

Практичне заняття №1. «Сутність проектної діяльності у публічній сфері».

Практичне заняття № 2 «Сучасна концепція управління проектами та організаційно-правові засади її використання у сфері публічного управління».

Практичне заняття № 3 «Специфіка управління проектами у сфері публічного управління»

Практичне заняття № 4 «Основні форми організаційної структури управління проектами публічної сфери».

Практичне заняття № 5 «Місце і функції планування та контролю в управлінні проектами».

Практичне заняття № 6 «Сітьове та календарне планування проектів в публічній сфері».

Практичне заняття № 7 «Управління комунікаціями в проекті».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Планування, контроль і забезпечення якості та ресурсів у проектах публічного сектору

Практичне заняття № 8 «Управління та планування ресурсів і витрат проектів публічному секторі».

Практичне заняття № 9 «Забезпечення та контроль якості проектів в публічному секторі».

Практичне заняття № 10 «Оцінка виконання проекту у публічному адмініструванні».

Практичне заняття № 11 «Управління ризиками в проектах у публічному адмініструванні».

Практичне заняття № 12 «Ініціалізація проекту та написання проектної заявки проектів публічного сектору».

Практичне заняття № 13 «Державна реєстрація проектів публічного сектору».

Практичне заняття № 14 «Визначення фінансування проектів розвитку в публічному секторі»

Практичне заняття № 15 Цифрові інструменти забезпечення процесу управління проектом в публічній сфері

Рекомендована література

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття – це ключова форма навчальної роботи у вивченні дисципліни «Проектний менеджмент у публічному адмініструванні», що включає інтерактивну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів і активну взаємодію з викладачем. Практичні заняття забезпечуються актуальними методами й засобами навчання, орієнтованими на розвиток професійних навичок у сфері проектного управління.

Основними *завданнями* практичних занять є:

- управління проектами і програмами на різних рівнях (міжнародному, національному, регіональному та місцевому) публічного управління та адміністрування з урахуванням галузевої специфіки (державно-приватного партнерства, державно-цільові, соціальні, інвестиційні, міжнародної технічної допомоги та ін.);
- розроблення проєктів і програм відповідно до існуючих стандартів і вимог щодо їх архітектурної побудови, із застосуванням сучасних інформаційних технологій, методів та інструментів;
- сприяти оволодінню інструментарієм проектного управління, набуттю навичок планування проєкту, проведення експертизи та відбору проєктів, а також ідентифікації та оцінки проєктних ризиків;
- розвинути уміння кваліфіковано приймати рішення на різних етапах проектного циклу, здатності створювати проєктну команду та будувати проєктну структуру а також здійснювати експертизу проєктних рішень;
- прийняття рішення в умовах визначеності, невизначеності та ризиків, управління ризиками та процесом реалізації рішень у межах проєкту і програми;
- проведення проектного аналізу, моніторингу та стратегічної екологічної оцінки проєктів і програм із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- формування команди та управління персоналом в проєкті.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Основи проектної діяльності та управління проектами в публічному секторі

Практичне заняття №1. «Сутність проектної діяльності у публічній сфері»

Вид заняття: практичне

Мета: Оцінити знання здобувачів щодо проектного менеджменту у публічному адмініструванні; ознайомити з особливостями проектної діяльності у державному секторі, зокрема з відмінностями від проектів у приватній сфері; сприяти розвитку аналітичного мислення та вмінь оцінювати проекти в контексті державного управління.

Здобувач повинен:

Знати: Основні характеристики проектів у публічній сфері, відмінності між проектами в державному та приватному секторах

Вміти: Застосовувати набуті знання для аналізу проектів у публічній сфері.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
 - Знайомство з групою.
 - Перевірка присутніх.
 - Підготовка до сприйняття матеріалу.
2. Актуалізація опорних знань
 - Повідомлення теми та мети заняття.
 - Обговорення основних аспектів проектної діяльності.
3. Основна частина
 - Знайомство з основними характеристиками проектів у публічній сфері.
 - Проведення тестування з метою оцінки рівня розуміння теоретичних концепцій.
 - Робота з питаннями для теоретичної дискусії, обговорення характеристик та особливостей проектів у публічній сфері.
 - Аналіз кейсів, таких як проект "Аполлон", для розуміння специфіки управління масштабними проектами.
4. Підведення підсумків
 - Оцінка досягнення мети заняття.
 - Обговорення результатів дискусії та тестування.
 - Визначення напрямів для подальшого вивчення та закріплення матеріалу.
5. Повідомлення домашнього завдання

Контрольні запитання:

1. Які основні характеристики проектів у публічній сфері, що відрізняють їх від проектів у приватному секторі?
2. Чому важливо враховувати взаємозалежність між цілями, ресурсами і результатами проекту в публічній сфері?
3. Які основні етапи життєвого циклу проекту в публічному управлінні і їх вплив на результативність?
4. Як визначити та оцінити цінність проекту для різних зацікавлених сторін у публічній сфері?
5. Які основні характеристики проекту в публічній сфері?
6. Як визначити цінність проекту для зацікавлених сторін?
7. Які основні типи проектів зустрічаються в публічній сфері, і які їх особливості?
8. Чому вимірюваність цілей є важливою для управління проектами?

Практичне заняття № 2 «Сучасна концепція управління проектами та організаційно-правові засади її використання у сфері публічного управління».

Вид заняття: практичне

Мета: Ознайомити здобувачів із сучасними концепціями проектного управління та організаційно-правовими аспектами у публічному секторі.

Здобувач повинен:

Знати: Сучасні концепції та організаційно-правові основи проектного управління.

Вміти: Аналізувати організаційні та правові засади проектів.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
Привітання, перевірка присутніх.
Оголошення теми та мети заняття.
2. Актуалізація опорних знань
Огляд основних законів та нормативних документів, що регулюють діяльність громад і проекти в публічному секторі.
Обговорення важливості нормативно-правового забезпечення для ефективного управління проектами.
3. Основна частина
Ознайомлення з ключовими нормативними документами: огляд сучасних концепцій управління проектами та основних нормативних актів, таких як законодавчі вимоги до проектів у публічній сфері, стандарти ISO, PMBoK та PRINCE2.
Тестування на розуміння правових аспектів управління проектами.
Дискусія на тему "Роль нормативно-правових актів у діяльності громад".
4. Підведення підсумків
Обговорення результатів тестування та дискусії.
Визначення напрямків для подальшого вивчення.
5. Повідомлення домашнього завдання
Аналіз нормативно-правових актів, що регулюють реалізацію проектів у сфері державного управління.

Контрольні запитання

1. Які основні принципи сучасного управління проектами у сфері публічного управління?
2. Які ключові міжнародні стандарти та методології використовуються для управління проектами?
3. Як законодавство України регулює процеси управління проектами в публічному секторі?
4. Які основні етапи життєвого циклу проекту у публічному управлінні?
5. Які правові ризики можуть виникнути при реалізації проектів у публічному секторі?

Практичне заняття № 3 Специфіка управління проектами у сфері публічного управління

Вид заняття: практичне

Мета: Навчити здобувачів специфіки управління проектами у публічній сфері.

Здобувач повинен:

Знати: Основні аспекти управління проектами в публічній сфері.

Вміти: Застосовувати методи управління для специфічних проектів у державному секторі.

Структура заняття:

1. Організаційний момент

- Перевірка присутніх.
 - Оголошення теми та мети заняття.
 - Підготовка до сприйняття навчального матеріалу.
2. Актуалізація опорних знань
 - Повідомлення теми та основних завдань заняття.
 - Обговорення ключових аспектів управління проектами у публічній сфері.
 3. Основна частина
 - Огляд специфіки управління проектами в публічній сфері: пояснення основних фаз життєвого циклу проекту та їх значення для досягнення цілей державного управління.
 - Проведення тестування: перевірка знань з основ управління проектним циклом.
 - Теоретична дискусія: розгляд теоретичних питань щодо особливостей та основних завдань різних етапів проектного циклу.
 - Аналіз кейсів: розгляд прикладів з реальної практики, наприклад, проектів у державному секторі, для закріплення теоретичних знань.
 4. Підведення підсумків
 - Оцінка досягнення мети заняття.
 - Обговорення результатів тестування та дискусії.
 - Визначення напрямів для подальшого вивчення теми.
 5. Повідомлення домашнього завдання
 - Підготовка відповідей на питання з теоретичного блоку та виконання практичних завдань.

Контрольні запитання

1. У чому відмінність управління проектами у приватному та публічному секторах?
2. Які особливості реалізації проектів у публічному управлінні?
3. Як політичні та адміністративні фактори впливають на управління проектами у державному секторі?
4. Які основні виклики стоять перед керівниками проектів у публічній сфері?
5. Як громадськість може впливати на управління проектами в державному секторі?

Практичне заняття № 4 «Основні форми організаційної структури управління проектами публічної сфери»

Вид заняття: практичне

Мета: Ознайомити здобувачів з організаційними структурами управління проектами у публічній сфері.

Здобувач повинен:

Знати: Форми організаційної структури для проектів у публічній сфері.

Вміти: Розробляти організаційні структури для проектів.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
 - Перевірка присутніх.
 - Оголошення теми та мети заняття.
 - Підготовка до сприйняття навчального матеріалу.
2. Актуалізація опорних знань
 - Повідомлення теми та основних завдань заняття.
 - Обговорення ключових аспектів організаційних структур управління проектами.
3. Основна частина

- Огляд організаційних структур: Ознайомлення з особливостями функціональної, проектної, матричної та змішаної структур управління.
- Розгляд теоретичних питань: Аналіз відмінностей та специфіки кожного типу структури через обговорення теоретичних питань.
- Практичні завдання. Виконання завдань, пов'язаних з розподілом термінів та визначень, а також аналізом різних організаційних структур.
- Ситуаційні завдання. Обговорення сценаріїв для закріплення розуміння використання різних організаційних структур у практиці.

4. Підведення підсумків

- Оцінка досягнення мети заняття.
- Обговорення результатів виконання практичних та ситуаційних завдань.
- Визначення напрямів для подальшого вивчення теми.

5. Повідомлення домашнього завдання

Підготовка відповідей на питання з теоретичного блоку та виконання додаткових практичних завдань.

Контрольні запитання

1. Які основні види організаційних структур управління проектами існують?
2. Які переваги та недоліки функціональної, матричної та проектної структур у державному секторі?
3. Які фактори визначають вибір організаційної структури для реалізації проекту?
4. Як взаємодіють різні рівні управління в рамках проектної структури?
5. Які особливості застосування гібридних структур управління проектами у публічній сфері?

Практичне заняття № 5 Місце і функції планування та контролю в управлінні проектами

Вид заняття: практичне

Мета: Ознайомити здобувачів з роллю планування та контролю в проектному управлінні.

Здобувач повинен:

Знати: Функції планування та контролю у проектах.

Вміти: Застосовувати методи планування та контролю у проектному управлінні.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
Перевірка присутніх.
Оголошення теми та мети заняття.
Підготовка до сприйняття навчального матеріалу.
2. Актуалізація опорних знань
Повідомлення основних аспектів планування та контролю в проектному управлінні.
Обговорення значення планування для успішної реалізації проектів.
3. Основна частина
Відповіді на теоретичні запитання, пов'язані з функціями планування та контролю, їхніми основними принципами та етапами.
Виконання тестових завдань для оцінки розуміння основних концепцій планування та контролю.
Виконання завдань із розробки Work Breakdown Structure (WBS) для обраного проекту у сфері публічного управління, включаючи декомпозицію проекту на ключові етапи, завдання та підзавдання, а також створення матриці розподілу відповідальності.
Обговорення конкретних ситуаційних завдань для закріплення розуміння процесів планування та контролю в реальних проектах.
4. Підведення підсумків

- Оцінка досягнення мети заняття.
Обговорення результатів виконання практичних завдань.
Визначення напрямів для подальшого вивчення теми.
5. Повідомлення домашнього завдання

Контрольні запитання

1. Які ключові етапи планування проекту у державному секторі?
2. Які методи та інструменти використовуються для контролю виконання проекту?
3. Які основні проблеми можуть виникнути у процесі реалізації проекту через неефективне планування?
4. Які показники використовуються для оцінки ефективності проекту?
5. Як забезпечити ефективний контроль за ходом реалізації проекту?

Практичне заняття № 6 «Сітьове та календарне планування проектів в публічній сфері»

Вид заняття: практичне

Мета: Оцінити знання здобувачів щодо основних принципів сітьового та календарного планування, ознайомити їх із методами розробки сітьових графіків та календарних планів для проектів у публічній сфері, а також сприяти розвитку практичних навичок створення сітьових моделей і визначення критичного шляху.

Здобувач повинен:

Знати: Основні поняття та принципи сітьового і календарного планування. Елементи побудови сітьових графіків та стрілчастих графіків.

Вміти: Будувати сітьові графіки, розраховувати часові параметри подій і робіт, визначати критичний шлях та оптимізувати сітьові моделі.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
Привітання, перевірка присутніх.
Оголошення теми та мети заняття.
2. Актуалізація опорних знань
Обговорення значення сітьового планування у публічних проектах.
Повторення основних принципів управління проектами.
3. Основна частина
Побудова сітьового графіка для проекту «Перехід державної установи на нові принципи управління». Розрахунок часових параметрів подій і робіт, визначення критичного шляху.
Розробка календарного плану та оптимізація сітьового графіка. Розв'язання задач на основі наданих прикладів.
4. Підведення підсумків
Обговорення досягнення мети заняття.
Аналіз виконаних завдань та оцінка результатів.
5. Повідомлення домашнього завдання
Завдання на розробку сітьового графіка для визначеного студентом проекту у публічній сфері.

Контрольні запитання

1. Що таке сітьове планування та які його основні елементи?
2. Які методи сітьового планування використовуються у публічних проектах?
3. Як визначаються критичний шлях та резерви часу у проектному плануванні?

4. У чому полягає сутність календарного планування та які його переваги?
5. Як автоматизовані системи можуть покращити сітьове планування?

Практичне заняття № 7 «Управління та планування ресурсів і витрат проектів у публічному секторі»

Вид заняття: практичне

Мета заняття: Ознайомити здобувачів із методами управління та планування ресурсів і витрат у проектах публічного сектору, включаючи оптимізацію ресурсів у випадках їх обмеженої доступності.

Здобувач повинен:

Знати: Джерела ресурсного забезпечення проектів, принципи планування витрат, методи оптимізації ресурсів.

Вміти: Проводити розрахунки для планування ресурсів та витрат, використовувати методи згладжування ресурсів, складати бюджети проектів, оцінювати доступність та ефективність ресурсів.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
 - Перевірка присутніх.
 - Оголошення теми та мети заняття.
 - Підготовка до сприйняття матеріалу.
2. Актуалізація опорних знань
 - Обговорення основних понять щодо ресурсів та витрат у проектному управлінні.
 - Перевірка розуміння студентами термінів та концепцій, пов'язаних із фінансуванням проектів.
3. Основна частина
 - Розгляд теоретичних питань: Здобувачі відповідають на питання про джерела ресурсного забезпечення та методи управління витратами.
 - Тестування: Виконання тестових завдань для перевірки розуміння ключових понять.
 - Практичне завдання: Аналіз та складання графіків ресурсів та витрат проекту, розробка бюджету, побудова ресурсної гістограми для виявлення надлишків і нестач ресурсів.
 - Аналіз кейсів: Виконання ситуаційних завдань з оцінки ефективності використання ресурсів та управління бюджетом у рамках проекту публічного сектору.
4. Підведення підсумків
 - Оцінка досягнення мети заняття.
 - Обговорення результатів виконання практичних завдань.
 - Визначення подальших напрямів вивчення теми.
5. Повідомлення домашнього завдання
 - Опрацювати додаткові джерела з управління ресурсами, підготувати розв'язки для завдань з оптимізації витрат та ресурсів.

Контрольні запитання

1. Які основні принципи ефективного управління комунікаціями у проекті?
2. Як правильно ідентифікувати та аналізувати зацікавлені сторони проекту?
3. Які інструменти використовуються для забезпечення ефективної комунікації у команді проекту?
4. Як управління комунікаціями впливає на успішність реалізації проекту?
5. Які ризики можуть виникнути через неефективну комунікацію в проекті?

Практичне заняття № 8 «Управління комунікаціями в проєкті»

Вид заняття: практичне

Мета: Ознайомити здобувачів із ключовими принципами та методами управління комунікаціями в рамках проєктного менеджменту; розвивати навички ефективного планування, організації та контролю комунікаційних процесів у проєкті, що сприяють досягненню цілей проєкту.

Здобувач повинен:

Знати: Основні методи та принципи управління комунікаціями в проєкті, а також їх роль у досягненні успішного завершення проєкту.

Вміти: Розробляти комунікаційний план проєкту, здійснювати ефективну взаємодію між учасниками проєкту та забезпечувати контроль комунікаційних процесів.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
 - Перевірка присутніх.
 - Оголошення теми та мети заняття.
 - Налаштування на сприйняття матеріалу.
2. Актуалізація опорних знань
 - Повторення основних понять комунікацій у проєкті.
 - Обговорення важливості управління комунікаціями для досягнення проєктних цілей.
3. Основна частина
 - Теоретична частина: Огляд етапів і методів управління комунікаціями, основні принципи ненасильницької комунікації та ефективного зворотного зв'язку.
 - Практичне завдання 1: Розробка комунікаційного плану для проєкту.
 - Ідентифікація стейкхолдерів, визначення каналів зв'язку, частоти комунікацій.
 - Обговорення можливих викликів та шляхів їх вирішення.
 - Практичне завдання 2: Аналіз запропонованих ситуацій та обговорення, які методи комунікації найкраще підходять для кожної з них.
 - Обговорення результатів завдань: Дискусія щодо найефективніших стратегій управління комунікаціями у складних ситуаціях.
4. Підведення підсумків
 - Оцінка досягнення мети заняття.
 - Обговорення результатів роботи, важливість ефективних комунікацій у проєкті.
 - Визначення напрямків для подальшого вивчення теми.
5. Повідомлення домашнього завдання
 - Підготувати коротке есе про значення управління комунікаціями у проєктному менеджменті та описати один реальний приклад з власного досвіду або досліджень.
 - Опрацювати додаткові джерела щодо стратегій ненасильницької комунікації.

Контрольні запитання

1. Які основні види ресурсів використовуються у проєктах державного сектору?
2. Як визначаються потреби у ресурсах та бюджет проєкту?
3. Які основні підходи до управління фінансовими ресурсами у проєкті?
4. Як проводиться оцінка ефективності використання ресурсів?
5. Які інструменти застосовуються для оптимізації витрат у проєкті?

Практичне заняття № 9 «Забезпечення та контроль якості проектів в публічному секторі»

Вид заняття: практичне

Мета: Ознайомити здобувачів із забезпеченням та контролем якості в проектах публічного сектору; розвивати навички контролю якості та вміння застосовувати стандарти якості в управлінні проектами.

Здобувач повинен:

Знати: Основні принципи забезпечення якості в проектах публічного сектору.

Вміти: Застосовувати методи контролю якості для оцінки успішності проекту.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
Перевірка присутніх.
Оголошення теми та мети заняття.
Налаштування на сприйняття матеріалу.
2. Актуалізація опорних знань
Повторення основних понять комунікацій у проекті.
Обговорення важливості управління комунікаціями для досягнення проектних цілей.
3. Основна частина
Теоретична частина. гляд етапів і методів управління комунікаціями, основні принципи ненасильницької комунікації та ефективного зворотного зв'язку.
Практичне завдання 1. Розробка комунікаційного плану для проекту.
 - Ідентифікація стейкхолдерів, визначення каналів зв'язку, частоти комунікацій.
 - Обговорення можливих викликів та шляхів їх вирішення.Практичне завдання 2. Аналіз запропонованих ситуацій та обговорення, які методи комунікації найкраще підходять для кожної з них.
Обговорення результатів завдань. Дискусія щодо найефективніших стратегій управління комунікаціями у складних ситуаціях.
4. Підведення підсумків
Оцінка досягнення мети заняття.
Обговорення результатів роботи, важливість ефективних комунікацій у проекті.
Визначення напрямків для подальшого вивчення теми.
5. Повідомлення домашнього завдання
Підготувати коротке есе про значення управління комунікаціями у проектному менеджменті та описати один реальний приклад з власного досвіду або досліджень.
Опрацювати додаткові джерела щодо стратегій ненасильницької комунікації.

Контрольні запитання

1. Які основні принципи забезпечення якості у проектах публічного сектору?
2. Які існують методи контролю якості у процесі реалізації проектів?
3. Як впливає система управління якістю на ефективність реалізації проекту?
4. Які міжнародні стандарти застосовуються для оцінки якості у проектному управлінні?
5. Які ключові етапи контролю якості в публічних проектах?

Практичне заняття № 10 «Оцінка виконання проекту у публічному адмініструванні».

Вид заняття: практичне

Мета заняття: Розвинути навички оцінки виконання проектів, зокрема забезпечення якості та розробки звітів з якості у публічному адмініструванні. Навчити здобувачів аналізувати та

вдосконалювати систему якості проекту, складати звіти, планувати витрати на забезпечення якості.

Здобувач повинен:

Знати: Основи політики якості, методи оцінки якості у проектах, структуру та розробку звіту з якості, підходи до планування витрат на забезпечення якості.

Вміти: Розробляти політику та план заходів у сфері якості, складати звіти з якості, оцінювати витрати на забезпечення якості та складати бюджет проекту з урахуванням вимог якості.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
 - Перевірка присутніх.
 - Оголошення теми та мети заняття.
 - Налаштування на сприйняття матеріалу.
2. Актуалізація опорних знань
 - Обговорення основних понять управління якістю у проектах.
 - Питання щодо міжнародних стандартів якості, таких як ISO 9001, та їх значення у публічному адмініструванні.
3. Основна частина
 - Теоретична частина: Огляд стандартів якості, таких як ISO 9001, та їх застосування в проектному менеджменті. Принципи управління якістю та оцінки якості у публічних проектах.
 - Робота над ситуацією 1 — Розробка політики у сфері якості для проекту, включаючи:
 1. Оцінку структури системи якості та її вдосконалення.
 2. Розробку заходів для реалізації політики у сфері якості за основними напрямками: розробка продукції, планування виробництва, закупівлі, технічна інспекція, обслуговування та інше.
 - Робота над ситуацією 2 — Складання звіту з якості для керівника відділу.
Оформлення звіту з урахуванням розділів:
 1. Планування інспекції,
 2. Виміри,
 3. Вихідна інспекція,
 4. Заключна інспекція,
 5. Відповідальність.
 - Практичне завдання 3 - Розробка бюджету проекту з урахуванням витрат на забезпечення якості продукції. Включення витрат на інспекцію, тестування, технічну інспекцію, навчання персоналу, контроль і підтримку стандартів.
4. Підведення підсумків
 - Оцінка досягнення мети заняття.
 - Обговорення важливості забезпечення якості в проектах публічного адміністрування.
 - Оцінка результатів роботи, визначення напрямків для подальшого вдосконалення знань у сфері управління якістю.
5. Повідомлення домашнього завдання
 - Опрацювати додаткові джерела щодо системи якості ISO 9001.
 - Підготувати коротке есе на тему: "Вплив забезпечення якості на успішне виконання проектів у публічному адмініструванні"

Контрольні запитання

1. Які основні критерії оцінки успішності реалізації публічного проекту?
2. Які методи та інструменти використовуються для оцінки результативності проектів у

публічному управлінні?

3. Як здійснюється моніторинг виконання проекту та які показники враховуються?
4. Які основні проблеми можуть виникнути під час оцінки проекту, і як їх можна уникнути?
5. Як співвідносяться очікувані та фактичні результати проекту?

Практичне заняття № 11 «Управління ризиками в проектах у публічному адмініструванні».

Вид заняття: практичне

Мета заняття: Надати здобувачам глибокі знання про управління ризиками у публічних проектах, навчити їх ідентифікувати, класифікувати та оцінювати ризики за допомогою різних методів, таких як аналіз досвіду експертів та історичних прикладів. Ознайомити здобувачів із засобами мінімізації ризиків і підготовки рекомендацій для їхньої оптимізації.

Здобувач повинен:

Знати: Основні види ризиків, пов'язані з проектами у публічному секторі; методи класифікації та оцінки ризиків; підходи до управління ризиками у публічному адмініструванні.

Вміти: Застосовувати інструменти для ідентифікації та оцінки ризиків; розробляти ефективні стратегії для зниження ризиків; аналізувати історичні приклади ризиків та адаптувати методи управління до нових проектів.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
Перевірка присутніх.
Оголошення теми та мети заняття.
Введення у контекст заняття через коротке обговорення значення управління ризиками у публічному секторі.
2. Актуалізація опорних знань
Обговорення основних понять ризиків, зокрема у публічному адмініструванні.
Перевірка знань про класифікацію ризиків та їхні категорії, такі як фінансові, репутаційні, технічні та інші види ризиків.
3. Основна частина
Обговорення видів ризиків та методів управління: Огляд основних методів управління ризиками, таких як SWOT-аналіз, аналіз сценаріїв, експертний метод оцінки ризиків.
Практичні завдання: Виконання завдань з аналізу реальних прикладів управління ризиками в різних проектах.
Завдання 1. Аналіз управління ризиками на прикладі проекту "Boeing 787 Dreamliner". Розбір проблем і помилок, допущених у процесі реалізації проекту, та розробка рекомендацій для уникнення подібних помилок у публічних проектах.
Завдання 2. Ідентифікація та оцінка потенційних ризиків для проекту "Оновлення міської інфраструктури". Визначення ризиків, таких як бюджетні обмеження, затримки, технічні проблеми, погодні умови, що можуть вплинути на проект.
Завдання 3. Класифікація ризиків у проекті "Будівництво Панамського каналу". Оцінка ймовірності та впливу кожного ризику, зокрема фінансових, технічних, екологічних, епідеміологічних та управлінських ризиків.
Завдання 4. Ідентифікація ризиків для проекту "Реформа охорони здоров'я" за методом «досвід експертів». Дослідження прикладів аналогічних реформ в інших країнах для складання списку ризиків, зокрема організаційних, фінансових, соціальних та політичних.
4. Підведення підсумків
Обговорення результатів виконаних завдань.
Висновки щодо важливості управління ризиками в публічному адмініструванні.

Обговорення методів мінімізації ризиків та їх адаптації до умов проектів публічного сектору.

5. Домашнє завдання

Підготувати короткий аналіз ризиків для обраного прикладу публічного проекту.

Розробити план заходів з управління і мінімізації ризиків для обраного проекту, використовуючи вивчені методи.

Контрольні запитання

1. Які основні категорії ризиків у проектах публічного сектору?
2. Як відбувається ідентифікація ризиків у процесі планування проекту?
3. Які методи аналізу ризиків найбільш ефективні для управління проектами?
4. Які стратегії мінімізації ризиків використовуються у публічному управлінні?
5. Як здійснюється моніторинг ризиків упродовж усього життєвого циклу проекту?

Практичне заняття № 12 «Ініціалізація проекту та написання проектної заявки проектів публічного сектору».

Вид заняття: практичне

Мета: Навчити здобувачів процесу ініціалізації проекту та складання проектної заявки у публічній сфері.

Здобувач повинен:

Знати: Основні етапи ініціалізації проекту. Структуру проектної заявки для проектів публічного сектору.

Вміти: Складати проектну заявку з урахуванням специфіки державного управління.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
Перевірка присутніх.
Оголошення теми, мети та завдань заняття.
Вступна бесіда про важливість ініціалізації проекту в публічному секторі.
2. Актуалізація опорних знань
Обговорення основних понять: "ініціалізація проекту", "проектна заявка".
Повторення SMART-критеріїв для формулювання цілей.
Коротке тестування для перевірки знань про зацікавлені сторони та їхню роль.
3. Основна частина
Ознайомлення з основними вимогами до проектної заявки.
Практичні завдання: Завдання 1. Ідентифікація зацікавлених сторін та формулювання проблеми й цілі проекту щодо забезпечення якісної питної води в громаді.
Завдання 2. Заповнення реєстраційної картки проекту "SmartCity: Інтелектуальне Місто".
Завдання 3. Розробка попереднього бюджету проекту з розподілом коштів по статтях.
4. Підведення підсумків
Обговорення виконаних завдань.
Висновки про важливість якісної ініціалізації проектів.
Обговорення найпоширеніших помилок у написанні проектних заявок.
5. Домашнє завдання
Підготувати аналіз зацікавлених сторін для обраного проекту.
Розробити короткий опис проекту, включаючи мету, завдання, очікувані результати та бюджет.

Контрольні запитання

1. Які ключові елементи включає процес ініціалізації проекту?

2. Які основні розділи повинна містити проектна заявка?
3. Які критерії визначення доцільності реалізації проекту у публічному секторі?
4. Як обґрунтовується необхідність фінансування проекту в заявці?
5. Які типові помилки допускаються при написанні проектної заявки?

Практичне заняття № 13 «Державна реєстрація проектів публічного сектору».

Вид заняття: практичн

Мета заняття: Ознайомити здобувачів з процедурою та вимогами державної реєстрації проектів у публічній сфері та навчити оформлювати необхідні документи для реєстрації проектів, зокрема заяви, форми реєстрації та додаткові документи.

Здобувач повинен:

Знати: Процедуру державної реєстрації проектів у публічному секторі; перелік основних документів, що необхідні для подання на реєстрацію.

Вміти: Готувати та оформлювати документи для реєстрації проектів у публічному секторі відповідно до державних вимог.

Структура заняття:

1. Організаційний момент. Введення у тему заняття та мету практичної роботи.
2. Актуалізація опорних знань
 - Обговорення основних етапів реєстрації проектів та значення правильно оформлених документів.
3. Основна частина
 - Розбір документів для реєстрації проекту: Аналіз вимог до подання документів, таких як реєстраційна картка, проектна заявка та інші супутні документи.
 - Практичні завдання:

Завдання 1: Оформлення реєстраційної картки для проекту "SmartCity: Інтелектуальне Місто".

Завдання 2: виправлення помилок у документах для проекту "Молодь за збереження середовища" для повторного подання на реєстрацію.

4. Підведення підсумків
 - Підведення підсумків щодо важливості оформлення документів для успішної реєстрації проектів.
5. Домашнє завдання

Оформити пакет документів для реєстрації обраного проекту та підготувати його для розгляду.

Контрольні запитання

1. Які основні етапи державної реєстрації проектів?
2. Які документи необхідні для реєстрації публічного проекту?
3. Які органи державної влади здійснюють реєстрацію та контроль за виконанням проектів?
4. Як впливає державна реєстрація на фінансування проекту?
5. Які правові наслідки можуть виникнути у разі відсутності реєстрації проекту?

Практичне заняття №14. «Визначення фінансування проектів розвитку в публічному секторі»

Вид заняття: практичне

Мета: Ознайомити здобувачів із методами визначення фінансування для проектів у публічному секторі та навчити оцінювати фінансові потреби, готувати бюджет та планувати співфінансування.

Здобувач повинен:

Знати: Основні джерела фінансування для проектів у публічному секторі, включаючи державне, міжнародне та приватне фінансування.

Вміти: Аналізувати потреби проекту, визначати джерела фінансування, складати бюджет і планувати співфінансування.

Структура заняття:

1. Організаційний момент
 - Оголошення теми та мети заняття.
2. Актуалізація опорних знань
 - Коротке обговорення видів фінансування проектів та особливостей їх застосування у публічному секторі.
3. Основна частина
 - Аналіз джерел фінансування та бюджетування: Огляд процесу складання бюджету, співфінансування, визначення необхідних ресурсів.
 - Практичні завдання:
 - Завдання 1: Визначення джерел фінансування для проекту "SmartCity: Інтелектуальне Місто", розробка бюджету.
 - Завдання 2: Аналіз причин відмови у фінансуванні проекту "Молодь за збереження середовища" та пропозиції для вдосконалення фінансової частини заявки.
4. Підведення підсумків. Підведення підсумків щодо планування бюджету та визначення джерел фінансування проектів.
5. Домашнє завдання
Підготувати бюджет та джерела фінансування для проекту з ініціативи громадськості, враховуючи аспекти публічного адміністрування.

Контрольні запитання

1. Які основні джерела фінансування публічних проектів?
2. Як здійснюється бюджетування проектів у публічному секторі?
3. Які критерії визначення ефективності використання бюджетних коштів?
4. Як забезпечується прозорість та підзвітність у фінансуванні проектів?
5. Які механізми контролю фінансування використовуються у державному секторі?

Практичне заняття № 15 Цифрові інструменти забезпечення процесу управління проектом в публічній сфері

Вид заняття: практичне

Мета: Ознайомити здобувачів з основними цифровими інструментами, які застосовуються в управлінні проектами в публічному секторі, навчити користуватися ними для планування, моніторингу та контролю проектних процесів.

Здобувач повинен:

Знати: Основні цифрові інструменти для управління проектами в публічному секторі, зокрема для планування, комунікації, відстеження прогресу та оцінки результатів.

Вміти: Використовувати цифрові інструменти для створення плану проекту, контролю виконання завдань, управління ресурсами та моніторингу результатів проекту.

Структура заняття:

1. Організаційний момент. Привітання, оголошення теми та мети заняття, перевірка присутності.
2. Актуалізація опорних знань
 - Обговорення основних принципів управління проектами та важливості цифрових інструментів у публічному адмініструванні.

3. Основна частина

- Огляд цифрових інструментів для управління проектами: короткий огляд таких програм як Microsoft Project, Trello, Asana, Monday.com, Jira та ін. Обговорення їх функціоналу, переваг і недоліків.
- Практичні завдання: застосування цих інструментів для вирішення конкретних завдань.

4. Підведення підсумків

- Узагальнення результатів заняття, обговорення проблем та успіхів у використанні цифрових інструментів для управління проектами.

5. Домашнє завдання

- Вибрати один із цифрових інструментів, детально вивчити його функціонал і підготувати короткий огляд щодо того, як він може бути корисний у реалізації проектів у публічному секторі.

Контрольні запитання

1. Які цифрові технології використовуються для управління публічними проектами?
2. Як впровадження цифрових рішень впливає на ефективність реалізації проектів?
3. Які існують інструменти для автоматизації процесів моніторингу та звітності у проектах?
4. Як забезпечується кібербезпека у цифрових системах управління проектами?
5. Які міжнародні практики цифровізації управління проектами можна адаптувати в Україні?

ЛІТЕРАТУРА
Основна література:

1. Проектний менеджмент у публічному управлінні : підручник / кол. авт. ; за наук. ред. Ю. П. Шарова. – К. : НАДУ, 2017. – 344 с.
2. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посіб. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. – 152 с.
3. Управління проектами : навч. посіб. / Т. В. Маматова, В. М. Молоканова, І. А. Чикаренко, О. О. Чикаренко. – Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. – 128 с.
4. Яковенко О. І. Управління проектами та ризиками : навч. посіб. / О. І. Яковенко. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. – 196 с.
5. Гонтарева І. В. Управління проектами : підручник – Х. : ХНЕУ, 2011. – 443 с.
6. Петренко Н. О., Кустріч Л. О., Гоменюк М. О. Управління проектами : навч. посіб. – К. : ЦУЛ, 2017. – 242 с.
7. Чемерис А. О. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України. Практичний посібник / Чемерис А. О.; Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO". – К. : ТОВ "Софія-А". – 2012. – 80 с.
8. Шишмарьова Л. О. Управління проектами : навч. посіб. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 135 с.
9. Бушуєва Н. С. Управління проектами та програмами організаційного розвитку : навч. посіб.; реком. МОН / Київський нац. ун-т будівництва та архіт. – К. : Самміт-Книга, 2010. – 198 с.
10. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 432 с.
11. Управління проектами: процеси планування проектних дій : підручник / І. В. Чумаченко, В. В. Морозов, Н. В. Доценко та ін. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2014. – 673 с.
12. Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій : навч. посібник / Т. Г. Фесенко. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 181 с.
13. Хаджирадєва С. К., Обушна Н. І. Проектний аналіз та прийняття рішень: навч. посібник. – Київ: Вид-во «Каравелла», 2018. – 270 с.

Допоміжна література:

4. Гавкалова Н. Л. Публічне управління та адміністрування у забезпеченні регіонального розвитку : монографія / Н. Л. Гавкалова, Г. М. Шумська, В. І. Мельник та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 400 с.
5. Іванова Т. В. Методологія проектного підходу в реалізації стратегічних пріоритетів сервісно-орієнтованої держави // Інвестиції: практика та досвід. – 2019. – № 11. – С. 82 – 85.
6. Олійник Р. Ю. Проектний менеджмент: особливості ключових концептів та застосування у публічному секторі // Право та державне управління. – 2019. – № 2(35), т. 2. – С. 147 – 151.
7. Подольська О. В., Краля В. Г. Використання проектного підходу в публічній сфері // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – 2019. – Вип. 200. – С. 256 – 264.
8. Приймак В. М. Управління проектами. Збірник кейсів : навч. посіб. / В. М. Приймак. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. – 20 с.
9. Проектний аналіз: навч. посібник / Н.Й. Басюркіна, С.А. Горбаченко, В.А. Карпов, Р.І. Шевченко-Перепьолкіна (за редакцією проф. Карпова В.А.). – К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. – 324 с.
10. Хаджирадєва С. К. Проектний аналіз та прийняття рішень: навч. посібник // С. К. Хаджирадєва, Н. І. Обушна. – Київ: Вид-во «Каравелла», 2018. – 270 с.
11. Labunska S., Gavkalova N., Pylypenko A., Prokopishyna O. Cognitive instruments of public management accountability for development of national innovation system. Public Policy and Administration. – 2019. – 19(3). – p. 114-124.

12. Smalskys V., Gavkalova N., Babenko K., Zolenko A. Efficiency of the stakeholder interaction in the context of ensuring sustainable territorial development. Problems and Perspectives in Management. – 2020. – 18(2). – p. 340-349.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Всеукраїнська мережа фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку. – Режим доступу : <http://regionet.org.ua>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
3. Планування місцевого сталого розвитку : посібник з формулювання стратегії сталого місцевого розвитку – Режим доступу : http://msdp.undp.org.ua/data/publications/losd_ukr.pdf.
4. Практичний посібник з оцінки державних інфраструктурних інвестиційних проектів – Режим доступу : http://regionet.org.ua/files/CBA_manual_SSRD_2011_ua.pdf.
5. Професійна правова система МЕГА НАУ. – Режим доступу : <http://www.nau.kiev.ua/>.
6. Сайт Інформаційного агентства ЛІГАБізнесІнформ. – Режим доступу : <http://www.liga.net>.

Приклади практичних завдань

Завдання 1

Уявіть, що ви є командою, відповідальною за розробку проекту для покращення транспортної інфраструктури у вашому місті. Ваш проект спрямований на покращення міської мобільності та зниження заторів. У вас є два місяці для завершення планування. Сформулюйте мету та завдання проекту. Які ресурси необхідні для реалізації проекту? Як їх можна залучити?

Для ефективного виконання завдання, здобувачам слід дотримуватися таких етапів і звертати увагу на ключові аспекти проектної діяльності у публічній сфері:

1. Визначення мети та завдань проекту

Мета проекту: створення умов для оптимізації транспортного руху та підвищення ефективності міської мобільності, що призведе до зниження заторів у міському середовищі.

Завдання проекту:

1. Провести аналіз поточного стану транспортної інфраструктури.
2. Визначити основні проблемні зони та чинники, що спричиняють затори.
3. Розробити план заходів для оптимізації руху (наприклад, створення додаткових смуг руху, регулювання роботи світлофорів).
4. Провести попередню оцінку можливих соціально-економічних наслідків реалізації проекту.

2. Оцінка та залучення ресурсів для проекту

Визначити можливості бюджетного та позабюджетного фінансування (наприклад, залучення грантових коштів від місцевих органів, державного бюджету, міжнародних фондів).

Включити експертів із транспортної інфраструктури, інженерів та міських планувальників. Залучити спеціалістів із громадського обговорення та соціологів для оцінки суспільних потреб. Оцінити потреби в техніці та обладнанні для виконання технічних робіт (наприклад, засоби для дорожніх робіт, програмне забезпечення для моделювання потоків транспорту).

Зібрати необхідну інформацію від міських служб, дані про трафік, громадську думку тощо.

3. Структурування процесу та часових рамок

Провести аналіз проблемних зон та збори даних; здійснити консультації з зацікавленими сторонами.

Розробити концепцію проекту та підготувати план реалізації, який включає фінансову оцінку та ресурсні потреби, а також завершити планування.

Завдання 2

Уявіть, що ви відповідальні за управління проектом побудови громадського спортивного центру в одному з районів вашого міста. На етапі планування ви повинні визначити основні ризики, які можуть вплинути на успішну реалізацію проекту, і запропонувати стратегії мінімізації цих ризиків. Визначте три основні потенційні ризики, пов'язані з реалізацією проекту. Запропонуйте конкретні стратегії мінімізації кожного з визначених ризиків.

При виконанні цього завдання студентам варто звернути увагу на кілька важливих аспектів:

Необхідно зосередитися на чіткому визначенні можливих ризиків, які є специфічними для проекту в публічному секторі. Важливо врахувати не лише загальні, але й унікальні ризики, пов'язані з проектом у публічній сфері, наприклад, громадську думку або політичну підтримку; Студенти повинні навчитися розрізняти ризики за їх впливом на проект та ймовірністю виникнення. Це допоможе їм визначити пріоритетність ризиків і сконцентрувати зусилля на найважливіших з них. Важливо, щоб студенти пропонували стратегії, які можна реально впровадити в умовах публічного управління, з огляду на ресурси, обмеження та зацікавлені сторони проекту. Стратегії мають бути конкретними, а не загальними, щоб їх було легко застосувати. Проекти в публічному секторі мають особливі вимоги, зокрема соціальну цінність та суспільний вплив. Студенти повинні брати до уваги, що успіх проекту може залежати від громадської підтримки та відкритості до зацікавлених сторін.

1. Визначення потенційних ризиків:

- ризик 1, затримка будівельних робіт через несприятливі погодні умови.
- ризик 2, перевищення бюджету проекту через зростання цін на будівельні матеріали.
- ризик 3, недостатня підтримка з боку місцевої громади, що може призвести до низької відвідуваності спортивного центру після його відкриття.

2. Стратегії мінімізації ризиків:

- Стратегія для Ризику 1 (затримка будівельних робіт): Планування запасу часу - включити додатковий час у графік проекту на випадок погодних затримок. Мобільність у роботах - виконувати внутрішні роботи під час несприятливої погоди, щоб не зупиняти загальний процес будівництва.

- Стратегія для Ризику 2 (перевищення бюджету): Постійно відстежувати динаміку цін на будівельні матеріали, щоб заздалегідь закладати додаткові витрати або замінити матеріали на менш затратні аналоги. Підписати попередні договори з фіксованими цінами на матеріали з надійними постачальниками, щоб захистити проект від підвищення цін.

- Стратегія для Ризику 3 (недостатня підтримка громади): Організувати опитування, фокус-групи або обговорення з місцевими жителями для врахування їхніх побажань та потреб щодо майбутнього спортивного центру. Запустити просвітницьку та рекламну кампанію, щоб підвищити обізнаність мешканців про переваги центру для їхнього здоров'я та благополуччя.

Висновок:

Цей приклад завдання дає можливість студентам на практиці опанувати навички ідентифікації та управління ризиками в проекті. Завдяки цьому вони навчаться аналізувати можливі перешкоди і знаходити відповідні рішення, що є важливим для успішної реалізації проектів у публічному секторі.